

Nummer 17

1. September 1910

59. Aargang

Jesu Korsfæstelse.

I Chicago er der for en Tid siden opstaaet en heftig Strid om, hvem der er ansvarlig for Frelserens Domsfælbelse og Død. Edward Holton James paastaar, at han har fundet tilstrækkeligt Bevis paa, at Jesus er dømt til Døden af Romerne for Majestætsfornærmelse. Medens Dr. Hirsch siges at dele denne Anskuelse, erklærer Dr. Gunsaulus, at Skylden falder baade paa Jøderne og Romerne. Biskop Charles P. Anderson stiller sig derimod meget skeptisk overfor Rigtigheden af den forstnævnte Paastand, medens Prof. Shailer Mathews ikke vil udtale sig, før de omtalte Beviser offentliggjøres. Rabbi Schanfarber erklærer, at Mr. James har Ret, hvorimod Rev. Johnston Meyers erklærer det Modsatte og holder paa, at Biblens Historie derom er korrekt.

Der bør ingen Tvivl være om det Faktum, at Jesus blev korsfæstet paa Foranledning af det styrende jødiske Præsteskab, men at det var Romerne, som udførte Handlingen. Dersom Pilatus havde turdet følge sine egne personlige Følelser, vilde han aldrig have udstedt den fatale Ordre til de romerske Soldater, men han blev saa godt som tvungen dertil af Folkeopinionen, der end mere sattes i Fyr og Flamme af Folkets Ledere. Derfor siger Apostlen Peter til sine jødiske Tilhørere om Jesus: „Ham, hvem I korsfæstede“.

Paa den Tid, da Korsfæstelsen fandt Sted, var der i Palæstina adskillige religiøse Sekter, af hvilke særlig to her i Korthed skulle nævnes. Phariseerne, som vare de mest populære, udgjorde det nationale Parti;

de troede paa Jødernes Uafhængighed og endelige Sejr og Herlighed. De overholdt Loven strengt og søjede hyderligere til den adskillige af deres egne Vedtægter, men Intet af dette forhindrede dem dog i at blive Hyllere og Slaver af Pengesnidstthed og Udsugelser. Sadducæerne udgjorde et mindre Parti, som Nationens Aristokrati sluttede sig til. De lærte, at der var intet Liv efter dette og derfor heller ingen Opstandelse og ingen Mand; de vare Atheister eller Gudsfor nægttere. Ligesom Phariseerne ventede ogsaa de en Messias, som skulde oprette et jødisk Kongedømme, i hvilket de haabede at vinde Magt og Indflydelse,

Det højeste kirkelige Overhoved paa den Tid var Annas. Han var Ypperstepræst og havde faaet denne Værdighed af Quirinius i Syrien i Aaret 7 efter Kristus; men han var bleven affaat af Romerne, og hans Svigersøn, Joseph Caiphas, indsatte i hans Sted. Men hos Jøderne stod Annas vedblivende meget højt, hvilket fremgaar deraf, at den anklagede Frelser først blev forhørt af ham. Begge vare de Saducæere og begge Atheister, og begge vare de i Kompagnistab om at vanhellige Templet ved Begjællersforretning, hvorved de udplyndrede Folket, som kom til den hellige Bygning.

Præsteskabet havde nemlig ogsaa paa den Tid sluttet sig sammen til et Syndikat, og dette Syndikat holdt Pengespekulationen i sin Haand, saa at det kunde regulere Værdien efter eget Behag. Ved de store Fester, der aarlig fandt Sted i Jerusalem, kom Tusinder af Pilgrimme dertil; Størsteparten af dem kom for at yde deres Dyre og Gaver i Henshold til Lov og Vedtægt, og Præsterne havde mellem sig ordnet det saaledes, at Dyrene kun kunde erlægges i jødisk Mønt; da der imidlertid var meget lidt af den Slags i Landet, kunde det let kontrolleres, hvor meget der var, og saa samle det i Templet; de Besøgende bleve derved tvungne til at kjøbe det der for romerske Penge og maatte betale det i dyre Domme. Ligesledes havde de oprettet en veritabel Markedsplads ved Templet; der fandtes Faar, Oyer, Lam og Duer og lange Rader af Begjællersborde. Allerede ved Indgangen til Tempelgrunden mødtes den Fremmede af Stank og Urenlighed fra de sammenpakkede Dyr, og Rjævl og højroftet Tale forstyrrede Helligdommens Fred. Da var det, at den fornærmede og retfærdigt vrede Herre og Frelser tog sin Svøbe, løste Creatureerne og Duerne og drev dem ud, medens han omstyrkede Begjællernes Borde og jog dem selv bort, idet han erklærede, at de havde forvandlet Guds Hus til en Høverkule. Men denne Tildragelse bragte Forholdet mellem Jesus og Præstevældet til en farefuld Krise, og fra den Dag besluttede Præsteskabet at faa Jesus ryddet af Vejen ved at dræbe ham. Det paa- staas, at Phariseerne Intet havde at gjøre med denne Handling; dog er det muligt, at de bifaldt Nazaræerens modige og opsigtsvækkende Handling ved at rense Templets Forgaard fra det, der i saa høj Grad vanhelligede den.

Men Præsterne, hvis Penge han strøede omkring paa Jorden, bleve rasende; de vare venligsindede mod Romerne, og disse stode igjen paa dem til at holde Orden blandt de jødiske Underaatter; som en Godtgjørelse herfor beskyttede Romerne Præsternes Opkrævning af Kirkeskatterne. Derfor henvendte Præsterne sig nu til Romerne for at faa Hjælp mod Jesus, saa at de kunde fuldende deres onde Planer, og for at faa ham dræbt fabrikerede og anvendte de et politisk Argument.

Den fremragende jødiske Lærde, Rabbi Hirsch, siger herom: Blandt Jøderne betød Ordet „Messias“ en politisk Leder, der skulde staae dem national Uafhængighed. Præsterne gavede nu overfor Romerne Udseende af, at denne Jesus omgikkes med Planer om at styrte det romerske Herredømme ved Hjælp af en jødisk Insurrektion. De naaede deres Hensigt: Jesus blev anklaget for at kalde sig selv „Jødernes Konge“, og paa denne Anklage og kun paa den blev han først domfældt og derefter korsfæstet. Evangelisternes Historie om den blodige Tildragelse fortæller i Korthed, at da Jesus var gjentjendt og paagrebet om Natten, blev han først ført frem for Annas. Men der forelaa ikke hos ham nogen Anklage mod Jesus, saa Annas kunde hverken forhøre ham eller domfælde ham for nogen Dødsynd; den ondsindede Ypperstepræst begyndte imidlertid at udspørge ham angaaende hans Disciple og Læredomme for mulig derved at finde Noget, der kunde fælde ham; men Jesus henviste ham til det, han havde talet offentlig i Alles Paahør: „Jeg har talet frit for Verden; og har altid lært i Synagogen og i Templet, der, hvor Jøderne komme sammen fra alle Steder, og jeg har talt i Lørdag. Hvi spørger du mig? Spørg dem, som have hørt, hvad jeg talede til dem; se, de vide, hvad jeg har sagt.“ Andet Svar kunde Annas ikke faa af ham, hvorfor han sendte ham videre til Caiphas, hans Svigerføn, som var den af Romerne indsatte Ypperstepræst, og som derfor ogsaa handlede paa Romernes eller Statens Vegne. Denne sammentaltes da i Hast et Møde af Sandhedrin eller det høje Raad, bestaaende af 71 Medlemmer. Disse udgjorde en jødisk Kirkeforsamling, i hvis Hænder Afgjørelsen af vigtige Anliggender, vedrørende enkelte Stammer eller den hele Nation, hvilede. For dem blev nu Jesus fremstillet og mange Vidner fremsførte, men de vare alle falske og kom derfor i Modstrid med hverandre. Nogle af dem vidnede, at de havde hørt ham sige, at han vilde ødelægge Templet; andre, at han havde sagt, han kunde ødelægge det. Man gik ud fra, at disse Udtryk vilde fælde ham for Apostasi, ja endog for Gudsbespottelse. Da Caiphas hørte Vidnernes Uoverensstemmelse, blev han rasende, rejste sig i Dommersædet og udraabte: „Jeg besværges dig ved den levende Gud, at du siger os, om du er den Kristus, den levende Guds Søn“. Hertil svarede Jesus: „Du har sagt det; dog siger jeg eder: nu herester skulle I se Mennes-

stens Søn sidde hos Kraftens højre Haand og komme i Himmels Skyer."

Der var en Tid, da Frelseren advarede sine Disciple om ikke at sige, hvem han var; men nu var Tiden inde for en højtidelig Tilfjendegivelse af, hvem han i Virkeligheden var; der var ingen Reservation i hans Udtalelse til Trods for, at det gjaldt hans Liv. Ikke saa saare havde Caiphas hørt hans Bekjendelse, saaledes som han onskede at høre den, for han paa orientalt Vis sonderrev sine Klæder og udbrød: „Han har bespottet Gud; hvad have vi længere Vidner behov? se, nu have I hørt hans Bespottelse. Hvad lykkes eder? men de svarede og sagde: Han er skyldig til Døden." Dette blev altsaa hans offentlige Dom.

Tidlig om Morgenens mødte det høje Raad igjen. Præsterne, hvis Begjærighed Jesus havde krænket, vare tilstede, ligesaa de Skriftefogede, hvis Uvidenhed han havde afløret; Alle vare de bestemte paa, at han skulde dø. Men her, lige i hans bitreste Fjenders Nærværelse, bekræftede han paany sin guddommelige Misjon. Da de spurgte ham: „Er du da Guds Søn?" svarede han: „I sige, at jeg er det." Da raabte de Alle: „Hvad have vi mere Vidnesbyrd behov!"

Derpaa fortes Jesus for Pilatus, som var den 6. romerske Lands-høvding i Judæa. Den religiøse Del af Anklagen, „Bespottelse", kunde ikke behandles af ham; kun politiske Spørgsmaal hørte under hans Jurisdiktion, og derfor skulde Anklagen for planlagt Oprør fremsføres for ham. Da Pilatus spurgte ham: „Er du Jødernes Konge?" svarede Jesus, at hans Rige ikke var af denne Verden, men af Sandhedens Rige, og at en saadan Udtalelse ikke betød Oprør, hvorfor Pilatus, som tilsyneladende var en retsindig Mand, besluttede at give ham fri, saa meget mere som hans Hustru Claudia Procula advarede ham ifølge en Drøm, hun havde haft, om ikke at befatte sig med „den Retsfærdige". Men Frygten for sine Overordnedes Misshag, Riktoen ved at miste sin ophøjede Stilling i Staten og Folkeopinionens høje Hyl indgav ham den fortvivlede Bestemmelse som en sidste Udflugt at sende Nazaræeren til Herodes, som var Procurator eller Landshøvding i Judæa; men denne sendte ham snart tilbage igen, og anden Gang forsøgte han at mildne Anklagernes og Folkets Hjerte; men da han intet kunde udrette, tog han Band, toede sine Hænder i Folkets Paasyn og sagde: „Jeg er uskyldig i denne Retsfærdiges Blod; ser I dertil!" Dommen maatte han naturligvis stadfæste, skjøndt han forsøgte at formilde den og at give ham fri, selv om han var Forbryder, saaledes som Skik var ved Højtider; men alle hans Bestræbelser strandede, hvorfor han fralagde sig al Delagtighed i det gruppvækkende Mord.

Der er maaste ikke mange, som forstaa Pilatus' Stilling i denne Verdens største og mest betydningsfulde Tragedie, i hvilken det faldt i hans Lod at spille en af Hovedrollerne; men uden Tvivl vil den Al-

mægtiges Dom over ham blive noget anderledes end den, adskillige af Esterverdens religiøse Menneker allerede have affagt.

Den jødiske Geistlighed holdt en frygtelig Svøbe over Pontius Pilatus, idet de truede ham med at anmelde ham til den romerke Keiser for at staa i Ledtog med en Oprører, der var farlig for det romerke Rige, og da de mest ubetydelige Ting let kunde udlægges som Majestætsførnærmelse, var det let at sætte en Anklage med Domsældelse og Død i Scene; thi at pidske en Slave, at stikke Klæder i Nærheden af Keiserens Billede eller Statue eller blot at bringe en Mønt med Keiserens Billede paa ind paa et upassende Sted, fortolkedes af Datidens Jurister som hørende under den største af alle Synder, Majestætsførnærmelse. Dette Skræmmebillede stod for Pilatus og bestemte vistnok hans Afgjørelse i Frelserens Sag. Kun 36 Aar efter Kristus blev han selv brutalt affat fra sin Dommerværdighed af hadefulde Jøder, som anklagede ham for Haardhed og Grusomhed mod dem. Ifølge et Sagn skal han have begaaet Selvmord af Fortvivlelse over den Del, han havde i den Ustyldiges Blod; efter Andres Beretning skal han som Følge af Had og Avind mod ham være bleven halsbugget under Keiser Nero. Dog have vi endnu ikke nogen bestemt Kundskab om denne mærkelige Mands Endeligt.

En Ting vides forvist, og det er, at Jesus Kristus, Guds enbaarne Søn i Kjødet, blev domsældt ved falske Vidner, der fremførtes af Jøderne, og at Romerne lode ham, den Ustyldige, lide Korsfæts pinefulde og forsmædelige Død, Alt ifølge Evighedens vise Raad, hvor „det Guds Lam blev slagtet, før Jordens Grundvold blev lagt“. Alle de Personer, som medvirkede i det eneetaende og mægtige Drama, ere i Herrens Haand, og hans Afgjørelse er baade retfærdig og barmhjertig.

Baade Jøder og Romere have deres store Andel i Handlingen, og Jødefolket selv er indtil i Dag et nimodsigeligt Bevis paa Opfyldelsen af deres Raab: „Hans Blod komme over os og vore Børn!“ Fredløse og hjemløse have dette Folks Esterkommere vandret om paa Jorden som Fremmede, medens Herrens Dug og Sarons Ynde er bleven miærygtet af Hedningerne, og Romerriget er forvitret, svækket og tilintetgjort. Men han, som den Gang blødte paa Kalvari, bereder sig til sin anden og herlige Gjenkomst, og Held det Folk, som bereder sig paa at modtage ham; thi han har lovet at blive deres Belønner, som dyrke og tjene ham.

Aldrig tilfreds. „Gode Ven“, sagde en Besøgende til en Bønde, „du er overmaade heldig dette Aar ved at høste en saa rig Afgrode. Du har sikkerlig ingen Grund til at klage nu?“ „Nej, maaste ikke“, svarede Bønden, „men tænk hvor meget det har udpint min Jord.“ Dette er, hvad der kaldes pessimistiske Anlæg.

Quad „Mormonerne“ gjære for deres Gamle.

Det er en overmaade smuk Maade, paa hvilken de Sidste-Dages Hellige søge at glæde og opmuntre de Gamle iblandt sig. Posten har nylig bragt os Beretning om en Sommerudflugt for de Gamle i Utah. Rejsen gjaldt fra Salt Lake City til Tooele, en Vej længde af omtrent 4 danske Mil. Jernbanekompagnerne stillede 2 store bekvemme Tog til fri Raadighed og sendte specielt dygtige Mænd med for at paase, at Alt gik godt, og for at tilse, at der Intet sparede for at gjøre Turen saa hyggelig som mulig. Det er nemlig bleven god, gammel Skik iblandt os at ære vore Fædre og Mødre, og Enhver kappes derfor om at gjøre det mest mulige for dem.

Der gjøres ingen Forskjel paa Deltagerne; alle Gamle, uanset Stand, Stilling, Nationalitet eller Religion, regnes den Dag som Mormonsolkets kjære Gæster. Alle over 60 Aar høre med. Et Uddrag af, hvad Referenterne skrive derom, vil sikkert læses med Interesse af os paa denne Side Hævet, som aldrig have Lejlighed til at se noget Lignende.

1500 gamle Folk vare samlede til en elegant Banket i Tooele Park den 22. Juni. Alle nød Maaltidet med god Appetit efter den lille Rejse paa Jernbanen. Indig Musik og opmuntrende Taler holdtes, medens Maaltidet blev nydt, hvilket forhøjede Feststemningen. Rigtignok var Temperaturen høj, men en vederkvægende Brise afkjølede Luften, saa at Alle følte sig tilpas. Alle mulige Ting, som Noget kunde ønske af Bekvemmeligheder og Nydelse, blev besørget af en dertil specielt valgt Komitee.

I 2 velordnede Tog bleve de Gamle bragte til Tooele. Det første Tog bestod af 10 store Pasjagerkupeer med Bagagevogn; det andet bestod af 14 Kupeer og en Bagagevogn. Begge Tog forlode Salt Lake om Morgenen Kl. 8³⁰. Blandt de Rejsende vare 1,300 over 75 Aar, 300 over 80 og 50 over 90 Aar. Patriark James Leach fra Salt Lake City var den ældste i Selskabet. Han blev født den 2. Maj 1815; altsaa er han 95 Aar. Isaac L. Manning, ogsaa fra Salt Lake City, manglede kun nogle Dage i at være ligesaa gammel; han blev nemlig født den 31. Maj 1815. Broder Manning er i Familie baade med Joseph Smith, Brigham Young og Heber C. Kimball. William Eddington, 89 Aar gammel, begyndte den første Skole i Utah i Forening med Præs. Lorenzo Snow. Nordmanden D. A. Amundsen, 90 Aar gammel, var lige saa ungdommelig i Aar som sidste Aar, da han deltog i Udflugten. Thomas Hindmarsh, en Veteran fra Krimkrigen, var med og nød Festen, som om han var ung endnu.

Fra Salt Lake Citys Alderdomshjem deltog 19 Medlemmer. Doktor Phipps og 3 Sygeplejersker fulgte med Toget for at tilse de Svage,

hvis Hjælp skulde blive fornøden. Desuden var der 100 Assistentter tilfede for at hjælpe de Rejsende paa og af ved Stationerne. Til Forfriskninger paa Turen brugtes 600 Galloner (2400 Potter) Limonade, hvortil anvendtes 500 Pund Sukker og 3000 Citroner. Kager og andet Bagværk deltes om i store Mængder. Toget standsede $\frac{1}{2}$ Time paa Bejen ved International Smelteværk, hvor Bestyreren med 20 Assistentter viste de Besøgende omkring i det kjæmpemæssige Anlæg. Omtrent 1000 benyttede Lejligheden til at se Metalsmelterne og det interessante Arbejde, som foregaar der.

Da Togene standsede ved Bestemmelsesstedet, førte en Komitee Gæsterne til Parken, hvor de fik en storartet Modtagelse. To Musikkorps spillede; et afvejlende og rigt Program udførtes, og Guvernør Spry, Præs. John Henry Smith og Fl. talte.

Dette var arrangeret af de Gamles Central-Komitee; men forøvrigt har hver Stav sin Lokalkomitee, hvis Opgave det er at paase, at de Gamle overalt i Zion faa en Udflugt eller en anden Fornøjelse i Aarets Løb, og det er glædeligt at se, med hvilken hjertelig Beredvillighed Alle og Enhver yde Midler og Assistance til disse smukke Foretagender; der findes vanstelig et Folk, der mere praktisk efterkommer det første og store Bud med Forjættelse: „Er din Fader og din Moder, at det maa gaa dig vel og du maa længe leve i Landet“. Hvor himmelsk inspirerende er det ikke at se de unge kraftige Sønner og Døtre, Børn og Børnebørn med varme Smil og ustrømmet Kærlighed søge at gjengælde lidt af den megen Omhu og Velvillie, der blev vist dem, for de kunde hjælpe sig selv. Hvilken Salighed for de Gamle, og hvilken Fryd for de Angel Her er et andet stort og lykkeligjørende Princip, som Mormonismen har lært os, og som er Frugten af Profeten Elias' Mission i de sidste Dage: „Og han skal vende Fædrenes Hjerte til Børnene, og Børnens Hjerte til deres Fædre“; thi i Sandhed kan Zion med Rette sige, at Børns og Forældres Hjerter ere varme for hinanden, og „de graa Haar og Alderdommens Støv“ elskes og respekteres blandt de Sidste-Dages Hellige.

Om aldrig saa lille, dog findes et Mindre,
som aldrig du saa.

Om aldrig saa stort, dog findes et Større,
du aldrig kan naa.

Torsdag den 1. September 1910.

En refsendig Alands Mening om Mormonforfølgelsen i Norge.

J „Social-Demokraten“ i Kristiania for 27. Juli findes følgende Artikel, der betydelig afviger fra den hidtil gængse Opfattelse af det i Norge i den senere Tid saa meget omtalte Mormonspørgsmaal:

„Agitationen mod Mormonerne, som mer og mer antager Karakter af en hensynsløs Forfølgelse, er menneskeligt set en Daarstab, og fra et kristeligt Standpunkt betragtet er den et Udslag af Mistillid til den almægtige Gud, som Kristendommens Tilhængere bekjende sig til. Dersom en Religion ikke er af Gud, vil den falde bort af sig selv, lærer det Nye Testamente. Hvis man altsaa er en virkelig Kristen, hvis man tror fuldt og fast paa den hellige Skrift og stoler paa den almægtige Guds vise Styrelse, da befatter man sig ikke med Religionsforfølgelse, men overlader det til Gud at standse de Vantroes Virksomhed i Tillid til, at han vil lede Alting til det bedste.

Men se, om vore Dages „Kristne“ handle i Overensstemmelse med denne deres Lære! Nej, de gjøre ikke; istedetfor at give Gud Anledning til at vise sin Almagt arrangere de selv en Jagt, som maa antages at vække det dybeste Mishag hos en alkjærlig Fader i Himlen.

Det være imidlertid langt fra os at ville give det Udseende af, at vor Stilling til Mormonforfølgelserne er bestemt af kristelige Hensyn. Heller ikke nære vi nogen særlig Sympati for Mormonismens Lære. Det er udelukkende menneskelige Grunde, der bevæge os til at tage de forfulgte Mormoner i Forsvar. Trofriheden er en Mennekerettighed, og Forfølgelse af Anderledestroende er en ligestor Forbrydelse, hvem det end gaar ud over.

Et af de raaeste Tilfælde af disse Dages Mormonjagt have vi truffet paa i „Verdens Gang“, som nylig har indeholdt tre Artikler, hvori Mormonerne fremstilles nærmest som almenfarlige Forbrydere. Under et Billede af Mormonernes Tempel i Utah skriver saaledes Bladet: „Som vort Billede viser, er Paktets „Gudshus“ en ganske anselig Bygning. De have Penge nok. Der er i de forløbne hundrede Aar betalt mange blodige Tiender til Profetens store Kasse. Pengendpresninger til at rejse dette Tempel gif for sig paa ganske udpræget mormonist Vis. Profeten lovede nemlig, at naar Templet var færdigt, saa skulde Jesus sammen med Englene træde ind i det og der finde et Hvilested paa Jorden. De Tusinder af Skatteydere have faaet oplevet at se Temp-

let, men Jesus og Englene have ikke opfyldt Profetens Ord om at tage Ophold der."

Hvis det er berettiget at skrive slikt om Mormonerne, saa maatte det ogsaa kunne forsvares at opnaa en Forsølgelse mod Katholikerne i Norge under Henvisning til den Naade, Pengene til Peterskirken i Rom bleve staaede til Beje.

Om Mormonernes Naade at drive deres Propaganda paa fortæller Bladet, at den er helt jesuitisk: „Det gjør Intet, om Blod flyder, bare Jngen ser det."

Besthyldningen er løgnagtig. Det Blod, som er flydt for Mormonismens Skyld, er udøst ved „kristne" Hænder. I det hele taget er det paafaldende, hvordan mange af de Anklager, som rettes mod Mormonerne, passer bedre paa den kristne Kirke, og hvordan de affrækkende Skildringer af Forholdene i Utah give et sandfærdigt Billede af de usunde Tilstande i europæiske Storbyer. Særligt er det betegnende, at vore Borgerblade anstille sig moralsk „entruftet" over Uædeligheden i Utah. Man skulde synes, de „Kristnes" Samfund havde nok med at seje for deres egen Dør i saa Henseende. Alene i Kristiania kan Prostitutionens Drettelles i Tusinder. Tænk paa det, I Præster og Højrejournalister, som nære Bekymringer for, hvordan Menneskene paa den anden Side af Jordkloden indrette deres ægtefælige Liv. Lægmand."

Det er et glædeligt Tidens Tegn, at en uhibet og sandhedskjærlig Mand nu og da vover at aabne sin Mund til de Forurettedes og Undertryktes Forsvar, og vi føle til at sige: Gud velsigne Enhver, der ytrer et venligt Ord om Utah og Folket der; thi det er kun Mænd, der tør gjøre det. Stod det til Folketkirkens Bejevende, saa vilde enkelte af dem indrette et middelalderligt Torturkammer paany og pine Livet af hver den, som vovede at ytre sin Tro paa Joseph Smiths guddommelige Sendelse. Joh. 16:2. vilde da smukt passe paa dem og paa mange af vore Modstandere i Dag: De skulle udelukke Eder af Synagogerne, ja den Tid skal komme, at hver den, som ihjelslaar Eder, skal mene, han vifer Gud en Dykkelse".

Red.

Missionsngheder.

Afsløsning. Ældste James C. Christensen efter 27 Maaneders Virksomhed i Bergens Konference, Charles H. V. Jensen efter 23 Maaneder i Kjøbenhavns Konference og Carl Kjær efter 22 Maaneders Virksomhed i Bergens Konference samt 5 Maaneder i Kjøbenhavn, hvoraf 1 Maaned som Præsident over Konferencen, men paa Grund af Sygdom

maatte han løses, inden den bestemte Tid var omme. Vi ønske disse Brødre en lykkelig Rejse over Land og Hav, indtil de naa deres Hjem i Bjergenes Dale.

Forfattere. Ældste Anton J. L. Sørensen fra Kristiania til Kjøbenhavn; Andrew Funk fra Aarhus til Kjøbenhavn og Andrew M. Andersen fra Kjøbenhavn til Aarhus Konference.

Graad og Tænders Gnidsel

raader nu i den anti-mormonske radikal-religiøse Lejr i Norges Hovedstad og hos alle Videsselsæller i det hele Land, efterat Justitsdepartementet har anlagt et saa frygteligt Æsonslag paa deres feberhede Agitationshoved. De føle uden Tvivl Sympati med Alexander den Store, da han paa Dødslejet græd, „fordi der ej var flere Verdenen at erobre“; kun bør disse arrogante Zeloter græde, fordi de ikke have flere at tabe. De havde deres Molock hvidglødende med alle de mest infame Historier om Mormonerne fra Dagsavisen og Prædikestole, og det hæslige Gudebilledes Arme stod rede til at tage os med Hud og Haar. Men tænk kun, hvilken Skuffelse for de interesserede Parter, da Dagbladene i Kristiania for 10. August maatte meddele deres Læsere Følgende:

„Justitsdepartementet har nu efter Anmodning af Kirkedepartementet afgivet Udtalelse angaaende Spørgsmaalet om, hvorvidt der bør fremsættes et Lovforslag, særlig rettet mod Mormonernes Religionsøvelse og Propaganda. Dette har Justitsdepartementet fundet at burde fraraade. At beskytte et enkelt Kirkesamfund gennem Bekjæmpelse af afvigende religiøse Meninger og deres Udbredelse med Straf og Politiforanstaltninger antages at ligge udenfor, hvad der efter den i vor Tid almindelige Opfatning hører med til Statens Opgaver. Og særlig forekommer det Departementet at være en i principel Henseende forkastelig Ordning at rette Straffebestemmelser mod Medlemmerne af specielt nævnte Trossamfund uden Angivelse af saglige Kriterier.

Hvad angaar de saavel tidligere som i den seneste Tid fremkomne Anker mod Mormonernes Livsførsel og mod deres Virksomhed for Udbredelsen af sin Tro, finder Departementet, at Forholdet efter de foreliggende Oplysninger stiller sig adskillig uklart. Departementet er imidlertid tilbøjeligt til at antage, at disse Anker til dels ere noget overdrevne og ikke altid bygget paa et fuldt paalideligt Kjendskab til Mormonernes Liv og Lære.

Der henvises for saavidt til Udtalelser, som ved tidligere Lejligheder ere indhentede fra Politimestrene i de større Byer. De Misbrug, som Mormonmissionærerne angivelig gjøre sig skyldige i, vil efter Departe-

mentets Dpfatning i adskillig Udstrækning rammes af de almindelige Straffebestemmelser i Disfenterlovens Paragrafer 21 og 22 mod den, som ved bedrageriske Midler og lignende søger at bringe Nogen overfra en Trosbekjendelse til en anden, og i Straffelovens Paragraf 141 mod den, som med falske Forespejlinger eller anden underfundig Udfærd forleder Nogen til Udvandring."

Dette er altsaa for denne Gang „Straaet, der brækker Kamelens Ryg“, og Justitsdepartementets Kjendelse er et frygteligt Nederlag for Kirkefolkets velmente Midkjærhed i Reformationens Tjeneste. Hvor vilde det dog ikke langt bedre passe, om al den udviste Energi og højroastede Kristentkærlighed blev anvendt til at feje for deres egen Dør først? At skaffe Bjælken fra deres eget Dje og siden vende deres Opmærksomhed til Skjæven i Næstens?

J Præster, vordende Theologer, Lægmænd og andre Interesserede! Lyt til vort Raad og prøv for en Gangs Skyld eders egen Medicin mod den aandelige Spedalffhed, J søge at udrydde hos Mormonerne, men af hvilken J ville finde Hundredtusind Tilfælde hos eder selv for hvert enkelt, J kunne finde hos os. Selv den „Omorganiserede Kirke“ eller „Josephiterne“, der burde betragte sig som Lidelsesfæller med os, have taget Del i det stygge og ondskabsfulde Arbejde mod os, ved at udbrede et Smædeskrift for derved at hjælpe til at bære falsk Vidnesbyrd mod sin Næste og stille os i et saa ufordelagtigt Lys som muligt og gjøre sig selv populære. Der findes sikkert ingen mere uren Fugl end den, der tiltrækker sin egen Rede.

Justitsdepartementets Hæuden af Religionsfriheden.

Under Mærkel J. M. skriver en Indsender i „Landsbladet“, Norge, den 11. August Følgende:

„Justitsdepartementets kloge, saglige, overbevisende Udtalelse om Mormonerne vil forhaabentlig virke afkjølende paa de Blade, som saa hysterrist have forlangt en Særlov til Bekjæmpelse af denne Sekt. Den frifundede Dpfatning, som Statsraad Scheel her har hævdet, deles visseelig af den overvejende Del af vort Folk.

Det store Flertal af norske Mænd og Kvinder staar sikkert paa et saa højt kulturelt Niveau, at de forlange Religionsfrihedens Princip anerkjendt i Norge. Vi vil, at Enhver skal have Lov til at tro og tænke som han finder for godt. Ethvert Kirkesamfund maa have fuld Ret til Udøvelsen af sin Religion; ellers vilde den personlige Frihed blive en Fiktion i vort Land, og Norge kunde ikke regnes blandt de civiliserede Stater.

Driver et Kirkesamfund en forbryderisk Propaganda, er den kirkelige

Institution et Skalkeskjul for en uhæderlig og skadelig Virksomhed, da har vi Straffeloven til at ramme Forbryderne. At komme med en Særlov mod en bestemt Sekt paa Grundlag af en sensationel Reportage i enkelte Blade, det kan høre hjemme i Rusland eller Preussen, men ikke i et frit, demokratisk Land, som Norge.

Skriget paa en Forbudslov mod Joseph Smiths Tilhængere er et nyt Udslag af den reaktionære Tvangsretning, som i de sidste Aar er bleven saa stærk herhjemme. En hel Del Mennesker er saa naive at tro, at Tvang og Forbud hjælper for alle Skavanker i Samsundet. Vi bliver velsignet med det ene Forbud efter det andet. Staten gjør Indgreb paa Indgreb i Borgernes Liv. Men lad os i ethvert Fald beholde Retten til selv at afgjøre, hvad vi vil tro og tænke i Livets alvorligste Spørgsmaal! Lad os saa Lov til at have vor Religion i Fred for Statens Overformynderi!

Det var dette store Princip, Henrik Wergeland kjæmpede for i det 19. Aarhundredes Begyndelse. Hvad vilde Wergeland have sagt, om han havde saaet at læse de reaktionære Artikler, hvori enkelte norske Aviser, næsten hundrede Aar efter anbefaler Ophævelsen af dette Frihedens Princip i norsk Ret? — Det er Hovedorganet for det „frisindede“ Venstre, som har været denne reaktionære Tvangspropagandas vigtigste Talerør! Saa lidt betyder altsaa det „frisindede Skilt“!

Denne frisindede Artikel er af saa meget større Værdi, som Indsenderen ikke er Mormon og heller ikke en Beundrer af dem; men han vil befjæmpe Mormonismen med Aandens Vaaben, ikke med Avisartikler og anden Forsølgelse.

Red.

Missionærer arresterede og udniste.

Præs. Mc. Kay meddeler Følgende: Ved et almindeligt Torsdag Aftens Møde forleden i vor Forsamlingsaal i Berlin var omtrent 300 af vore Medlemmer og gode Venner tilstede. Blandt dem fandtes der ca. 25 Amerikanere, af hvilke flere studerede Musik i Berlin. Nogle vare Missionærer, og flere af dem gjæstede for første Gang de forskellige Størsteder i Tyskland paa Rejse til den store Konference i Rotterdam. I Mødet talte Præsident Rudger Clawson, og medens han endnu talte, kom en uniformeret Politiofficiant med en Politibetjent og 6 eller flere civilklædte Detektiver. Alle banede de sig Vej op til Talerstolen, hvor de med høj og kraftig Stemme erklærede, at Mødet skulde hæves, og at alle Kvinder skulde forlade Salen uden Ophør. Det kunde let være kommet til en Konflikt ved denne umotiverede Indgriben i et lovligt tilladt Møde, men en af Ældsterne opfordrede i en behersket, men be-

stemt Tone Politiet til ikke at forhaste sig og bad de Forsamlede at forlade Salen uden Ophold, men i god Orden.

Saa snart Kvinderne vare komne udenfor, blev det tilladt alle tystfødte Mænd at forlade Huset, medens Amerikanerne, Studerende, Turister og Missionærer, to og to førtes til Politistationen under Væjertenes Eftorte. Ankomne dertil forlangte de at komme i Telefonforbindelse med den amerikanske Ambassadør, Dr. Hill, men det nægtedes dem. Broder Willard Andelin, der er ansat som Sanger ved den store Opera i Berlin, bad om Tilladelse til at meddele sin Hustru, hvad der var sket, men ogsaa dette nægtedes. De 21 Amerikanere maatte derpaa opgive Navn, Alder, Fødested, Forældres Navn, Adresse etc. Deres Lommer tømtes, og Pengene bleve forsigtig talt og lagte i store Konvolutter, udenpaa hvilke Gjerens Navn og Bakkens Indhold blev skrevet. Dernæst førtes de alle til Sovedepartementet, der bestod af enkelte Celler, 6 Fod brede og 12 Fod lange. Sengene vare rene. Næste Morgen Kl. 7 serveredes Frokost, bestaaende af en Kop Kaffe og et Stykke grovt Brød; men det forblev urørt. Kl. 10 bleve de alle opstillede, Navnene opraabtes, og de førtes derefter ind i et mindre Venteværelse, hvor de maatte opholde sig indtil 2³⁰ Eftermiddag, da de uden nogen Slags Forhør fik overleveret Udvisningspapirer, ifølge hvilke de i Løbet af 3 Dage skulde forlade Prøjsen. Der blev ikke givet anden Grund til denne Behandling, end at de vare „mindre ønskelige Fremmede“.

Denne uhyggelige Affære er nu i det amerikanske Gesantskabs Hænder og vil blive nøje gennemgaaet og antagelig afføde Protest. Den intelligente og tænkende Klasse af det tyske Folk, jaavel som Politimyndighederne selv, ere højlig misfornøjede over denne Handling, som er sat i Scene af nogle enkelte Politiofficerter, der lade sig bruge som Redskaber af saakaldte kristne Gejstlige, Skriftkloge, Phariseere og Saduucæere.

Drangen hos det tyske Folk til Frihed for Alle og navnlig til Religionsfrihed bliver mere og mere stærk, og meget iøjensaldende Overgreb ville neppe taales. Men naar en saa stærkt oplyst Nation som Tyskland, hvor Kunstens og Videnskabens herlige Sol synes at staa i Zenith for alle Nationer, er saa intolerant, maa man da ikke med Rette spørge: Er det muligt, at den Aand, som brændte Huss, som straugulerede og derpaa brændte Savonarola, som banlyste Morten Luther, og som gjorde Livet surt og besværligt for mange af de brave Protestanter i tidligere Dage, endnu gaar igjen i den tyske Præstestand og tyske Religionslærere? Mon ikke dette maa kaldes at „plukke Bindruer af Torne og Tigen af Tidsler“? Hvis Frugterne se saaledes ud, hvordan er da Træet!

Tænk godt om hverandre.

Af C. M. Hagberg.

Motto: Alt, hvad J ville, at Andre skulle gjøre mod eder, det gjøre J og mod dem.

Saaledes lyder ovenstaaende Motto i den hellige Skrift, et Paabud til Menneffene om, at de skulle handle derefter. Men gjøre de det? — Nej, desværre, man giver ikke saa nøje Agt derpaa; det overses altfor ofte, og det glemmes mange Gange helt. En stor Sandhed ligger i disse Ord, hvis man vil give sig Tid til at tænke en Smule derover. Hvor meget bedre vilde det ikke være her i denne Verden, hvis Menneffene vilde praktisere dette Himmelbud! Thi dette Bud kan ikke erindres for ofte; det skulde staa for os bestandig, ja hver Dag og flere Gange om Dagen. Det er jo saa, at naar man erindrer dette Bud og ikke overholder det, luller man sig gjerne ind i de gamle Menneffe-Trøstegrunde, nemlig: Af ja, vi Menneffer ere ikke saa gode, som vi burde og skulde være — Men hvis Skyld er det? — Det er ikke Herrens; thi han skabte Menneffet godt og gav det alt det Skjønne i Buggegave. Nej, vi Menneffer maa nok selv bære Skylden for dette som for alt det Øvrige, der er og stadig bliver ødelagt, naar vi skulle til at omforme det, som Herren har givet os. Vi tro nemlig, at det skal blive saa meget bedre, om vi kunne saa det efter vort eget Hoved og for vor egen Befvemmeligheds Skyld. — Derfor, om du, kjære Broder eller Søster, har sagt Noget om dine Søfende, som ikke er ret, saa kom Himmelbudet ihu. Om du modtager Belgjerninger, saa skriv ikke disse i Sand, men hvis Noget foruretter dig, saa skriv heller ikke dette i Marmor, men vær bestandig velvillig, varmhjertet og forsonlig mod hverandre, ligesom Gud har tilgivet eder i Kristus, og som Paulus siger: „Lad al Bitterhed, Hidsig-
hed, Brede og Bespottelse blive langt fra eder.“ Ikke heller bør vi bekymre os saa meget om vor Næste ved at kritisere og vurdere ham, medens vi tro om os selv, at vi ere aldeles ufejlbare. Lad os undskyldte og tænke godt og ikke lægge Noget til, som ikke findes; og da skulle vi erfare, at det Gode, som findes hos ethvert Menneffe, vil træde mere og mere frem, indtil vi selv ogsaa ere blevne helt nye Menneffer, fri for Dndskab og flette Tanker. Vor Devise skal da være: „Tænk godt om hverandre!“

Familieliv i Himmelen.

En fremragende Gejstlig ved Navn Harlond talte for nylig i Central-Baptistkirken i Kansas City, Amerika, og tog til Text: „Ville vi gjentjende vore Kjære efter Døden og Opstandelsen?“

Taleren fremførte to distinkte Opfattelser, den ene, at i det tilkommende Liv ville vi alle blive dannede i den samme Vignelse, og den anden, at vi, naar vi blive overførte til Salighedens Tilstand, ville fortsætte det samme Slægtskabs- og Familieforhold, som eksisterer her i Livet; dette, mente Taleren, gjorde Livet værd at leve uanset de Svagheder og Ubehageligheder, som i denne Verden gjøre Livet mindre tiltalende. Taleren sagde videre: „Hvad Bibelen siger om den hellige Stad, bringer mig paa den Tanke, at Himmelen er anlagt efter den samme Plan som vore store Stæder. Her i Kansas City f. Ex. udgjør vort Familie- og Selskabsliv vor væsentligste Glæde og Lykkelighed. Ingen Mand søger Skovens Ensomhed, saalænge han finder sig tilfreds ved det menneskelige Selskab. Hjemmet er Symbolet paa Himmelen, og Læren om de mange og forskellige Bolige der bibringer os den Opfattelse, at vi der ville staa i saadant selvstændigt Forhold til hverandre, at det vil forhøje vor Tilværelse.

Tanken om, at vi ved Døden ikke skulle kunne gjenfjende Venner, er ensbetydende med at tabe den store Arv i vort Liv og det samme som at knuges af Ensomhed og Hjemve og pines af utilfreds Længsel efter de elskede Kjære, vi efterlade os.“

Det gjengivne Evangeliums Surdej synes saaledes at gjennemgaa Dejgen. Den virkelige Aand i „Mormonismen“ er Haabet om en Fortsættelse af Jordelivets Slægtskab i de evige Verdener. Mormonismen lærer, at vor himmelske Fader virker paa naturlige Principper, og at denne Jord ikke er uvirkelig eller betydningsløs, men derimod en Del af den store Plan, og at Hjemmet med Fader, Moder, Børn, Slægt og Venner vil opretholdes og vedblive i den mest fuldkomne Hellighed efter Døden.

Det bliver derfor nødvendigt for alle Mennesker, der tro saaledes, som Baptistspræsten troede, at aannanne den hele og fuldkomne Sandhed og forene sig med Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige, der alene besidder Magten til ved det levende Præstedømme at gjøre disse velsignede Haab og Forventninger mulige.

(Nahona.)

Kirkefriden i Spanien.

Den uforfærdede spanske Ministerpræsident Canalejas, der har vovet at begynde Strid med selve Pavenmagten, synes at have vundet en foreløbig Sejr. I sidste Djeblig foretrak Katholikerne at aflyse de planlagte store Demonstrationer i Sebastian, saa at den frygtede Søndag, den 7. August, kunde forløbe uden Fare for den bestaaende Tilstand i Spanien.

Denne Aflysning opfattes med Rette som en Triumf for Canalejas. I Betragtning af den hensynsløse Energi, hvormed Ministeren traf sine Forberedelser til at imødegaa Demonstrationerne med væbnet Magt, har

Modparten ikke villet vove det Yderste, men en Trusel, man ikke drifter sig til at bringe til Udførelse, er altid et moralsk Nederlag for selve den, der truer. Over den katholske Gejstlighed og dens Hjælpere falder der et halvvejs komisk Skær efter de mange store Ord, der udtaltes om, hvad der skulde ske i San Sebastian.

Den vel overfaaede Søndag er ikke nogen egentlig Sejr for den antiklerikale Regering, men den er et Skridt og et saare vigtigt Skridt i den forønskede Retning. For Vatikanets Diplomati synes det under den nu opstaaede Situation at ville være mest raadeligt ved en hurtig Udsoning med Regeringen at bringe det mislykkede Angreb paa dennes Tolerancebestræbelser i Forglemmelse; det er imidlertid mere end tvivlsomt, om Paven's stridbare Statssekretær, Lederen af Vatikanets Udenrigspolitik, Kardinal Merry del Val, bekvemmer sig hertil.

Spanien er netop det Land, hvor Paven's Autoritet har stærkere Tag i store Dele af Bejlfkningen end i noget andet Land, og Vatikanets Raadgivere kunne, selv efter Nederlaget i første Omgang, derfor endnu med nogen Ret haabe paa, at der efter det tabte Slag endnu vil være Tid til at vinde et nyt.

Da maa man være.

To maa man være, om Livet skal lykkes,
To, naar vort Skjælighedstempel skal bygges.
To, naar det stormer, og To i det Stille,
To for at kunne og To for at ville.

To maa man være for Livet at fatte,
To for dets Lys og dets Glæder at fattede;
To for at nyde og To for at gavne —
To for at elske og To for at savne.

To maa man være, naar Verden vil true,
To for i Stilhed mod Himlen at stue;
To for at leve i Ungdom og Sommer,
Alf de To bli'r kun En, naar vor Dødstime kommer.

Indhold:

Jesu Korsfæstelse	257	Grad og Tænders Gnidsel	266
Hvad „Mormonerne“ gjøre for deres Gamle	262	Justitsdepartementets Hædden af Religionsfriheden	247
Tantefprog	263	Missionærer arresterede og udviste	268
Redaktionelt:		Tænk godt om hverandre	270
En rejsfindig Mand's Mening om Mormonforfølgelsen i Norge.	264	Familieliv i Himmelen	270
Missionsnhyheder	265	Kirkestriden i Spanien	271
		To maa man være	272